

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/47/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114224974
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7114224974.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Duditša a sudkýň JUDr. Evy Feťkovej a JUDr. Moniky Géciovej, PhD. v spore žalobcov: 1. U. U., O.. XX.X.XXXX a 2. C.. U. U., O.. X.XX.XXXX, D. V. X. M., G. XX, zastúpených Mgr. Tomášom Kreibikom, advokátom so sídlom v Košiciach, Opálová 18, proti žalovaným: 1. C.. U. K., O.. XX.XX.XXXX a 2. W. K., O.. XX.X.XXXX, D. V. X. M., G. XX, zastúpených JUDr. Jozefom Mižákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Letná 40, o určenie hranice medzi pozemkami a o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 15.12.2017 č.k. 36C/159/2014 - 236 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku I. v časti o povinnosti žalobcov 1. a 2. zdržať sa vykonávania stavebných úprav a dispozičných zmien, ktorými by obmedzili alebo vylúčili žalovaným 1. a 2. možnosť užívať nehnuteľnosť zapísanú na G. Č.. XXXX, M.. Ú.. F. U., D. M. - F., D. M. C. R. P. P. E.. N. M. Č.. XXXX/X, Y.: K. D. X. XX U. a vykonávať vlastnícke práva.

II. V prevyšujúcej časti m e n í uznesenie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

III. Náhradu trov odvolacieho konania stranám n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej iba „súd prvej inštancie“) v spore o určenie vlastníckeho práva napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého žalobcovia 1. a 2. sú povinní predbežne sa zdržať akéhokoľvek konania, vykonávania akýchkoľvek stavebných úprav ako aj dispozičných zmien, ktorými by obmedzili alebo vylúčili možnosť žalovaným 1. a 2. užívať ich nehnuteľnosť zapísanú na G. Č.. XXXX M.. Ú.. F. U., D. M. - F., D. M. C. R. P. P. E.. „, M. Č.. XXXX/X, Y.: K. D. X.U. XX U. (ďalej iba „sporný pozemok“) a vykonávať vlastnícke práva. Výrokom č. II. uložil žalobcom 1. a 2. povinnosť odstrániť akékoľvek a všetky prekážky umiestnené na spornom pozemku do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 36C/159/2014.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie o neodkladnom opatrení odôvodnil tým, že žalovaní 1. a 2. navrhovaným neodkladným opatrením sledujú dočasnú predbežnú ochranu strán sporu spočívajúcu v uložení povinnosti žalobcom zdržať sa akéhokoľvek konania, vykonávania akýchkoľvek stavebných úprav a dispozičných zmien, ktorými by obmedzili alebo vylúčili možnosť žalovaným 1. a 2. užívať spornú nehnuteľnosť, ktorá je v ich bezpodielovom spoluvlastníctve a povinnosť odstrániť akékoľvek prekážky umiestnené na predmetnom pozemku do právoplatného skončenia konania. Žalovaní tvrdia, že žalobcovia neoprávnene zasahujú do ich vlastníckych práv k spornému pozemku, nakoľko časť pozemku (P.. Č.. XXXX/X) bola nimi svojvoľne zabratá a je nimi užívaná, pričom majú za to, že uvedené konanie žalobcov je realizované v snahe privodiť žalovaným ujmu na ich vlastníckych právach a majetku. Konanie žalobcov má pre žalovaných značne negatívne dôsledky v tom, že im je bránené vo výkone vlastníckeho práva, žalobcovia na ich vlastníctve vykonávajú stavebné úkony a úpravy a

preto je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu, nakoľko konanie žalobcov má priamo a bezprostredne rozhodujúci vplyv na to, že ukracujú žalovaných na ich vlastníckych právach a zamedzujú im prístup k vlastnej nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie na základe predložených dôkazov dospel k záveru, že je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, nakoľko žalovaní osvedčili ohrozenie svojho právneho nároku doposiaľ nepriznaného súdom a osvedčili samotnú naliehavosť upraviť dočasne pomery strán. Uložená povinnosť vychádza z ochrany vlastníckeho práva žalovaných ako vlastníkov spornej nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie poukázal na dôvody uvedené žalovanými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré žalovaní predložili hodnovernými listinnými dôkazmi, z ktorých podľa názoru súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobcovia ukracujú žalovaných na ich vlastníckom práve a zasahujú do jeho výkonu.

3. Proti uzneseniu podali odvolanie žalobcovia z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. d), e), f), g) a h) CSP a navrhujú, aby odvolací súd neodkladné opatrenie v celom rozsahu zrušil. V prvej časti odvolania odvolatelia rekapitulujú skutkový stav prebiehajúceho konania o určenie vlastníckeho práva. Uvádzajú, že vykonávali rekonštrukciu, vonkajšie a vnútorné stavebné úpravy rodinného domu O. G. XX X. M., v zmysle stavebného povolenia zo dňa 16.05.2011 a dodatočného povolenia, podľa ktorého sa robili úpravy častí domu a garáže pri zachovaní pôvodného pôdorysu. Poukazujú na to, že v konaní pod sp.zn. 41C/194/2013 Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 08.04.2014 zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia a ako dôkaz pripojili uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 08.04.2014 č.k. 1Co/178/2014 - 101. Odvolatelia ďalej uvádzajú, že aj v roku 2014 realizovali stavebné úpravy podľa stavebného povolenia, pričom žiadnym z povolení nedochádzalo k pôdorysnému rozšíreniu stavby. Súčasťou úprav bolo spevnenie steny garáže, ktorú žalovaní nafotili ako betónový plot do výšky N. X U.. Žalobcovia tvrdia, že vykonávali stavebné úpravy v súlade so stavebnými povoleniami a nerozširovali stavbu rodinného domu. V návrhu na neodkladné opatrenie žalovaní tvrdili, že žalobcovia začali stavať betónovú stavbu bez stavebného povolenia, čo odvolatelia popierajú. Žalovaní tvrdia, žeby malo ísť o novovzniknutý stav osobitne zasahujúci do ich vlastníckeho práva bez stavebného povolenia, čomu tak nie je, pretože rekonštrukcia sa realizovala priebežne a v pôvodných základoch pred cca dva a pol rokmi. Žalovaní k návrhu na neodkladné opatrenie predložili fotografie s pomenovaním novo vykopaný základ, resp. prehĺbený základ. Odvolatelia tvrdia, že nejde o vytváranie nového základu ale o spevnenie pôvodného základu zo strany žalobcov v rámci udržiavacích prác a ide o oplotenia v zadnej časti záhrady. Pokiaľ sa týka tvrdenia žalovaných o plechoch na výstavbu nového oplotenia, žalobcovia uvádzajú, že došlo k výmene časti pôvodného pletiva za nové pletivo a trapézový plech. Časť zeleného trapézového plechového oplotenia bola osadená ešte v roku 2010. V ďalšej časti odvolania poukazujú žalobcovia na konanie o zaplatenie 590,- eur vo veci 13C/180/2015. Pokiaľ ide o skutkový stav neodkladného opatrenia, tvrdia odvolatelia, že tento nie je pravdivý, pretože súd bol žalovanými účelovo zavedený. Pôvodný základ bol spevnený, čo je zrejmé z fotografií predložených žalovanými a na týchto základoch nie je technicky možné vybetónovanie plotu do výšky X U.. Toto žalobcovia neplánovali a neplánujú. Spevnenie steny garáže bolo realizované v minulosti podľa stavebného povolenia. K právnomu posúdeniu veci odvolatelia uvádzajú, že namietaný zásah do vlastníckych práv žalobcov O. P. Č.. XXXX/X nie je daný, pretože ide o dlhodobu existujúci stav. Konanie žalobcov nezaložilo, ani nehrozí žiadne konanie z ich strany, čo vyplýva z kolaudačného rozhodnutia Mesta Košice zo dňa 09.11.2017. Žalovaní kúpili pozemok v roku 2011 v rozsahu vymedzenom ohraničením plotom a garážou a uvedený stav sa nezmenil a žiadne konanie žalobcov nezakladá obavu, žeby sa tento dlhodobý užívateľský stav menil. Konaním žalobcov nehrozí a nemôže hroziť zmarenie výkonu rozhodnutia v prebiehajúcom konaní o určenie vlastníckeho práva. Pokiaľ súd prvej inštancie uvádza, že neodkladným opatrením nedôjde k žiadnemu vážnemu zásahu do práv a oprávnených záujmov žalobcov, toto nie je pravda, pretože rozhodnutím o tom, že žalobcovia sú povinní odstrániť akékoľvek a všetky prekážky na pozemku P.. Č.. XXXX/X, by došlo k výraznému zásahu do vlastníckeho a užívateľského práva a zbúranie stavby by bol spôsobený nenávratný stav.

4. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov navrhujú potvrdiť napadnuté uznesenie a zaviazat žalobcov na náhradu trov konania.

5. Žalovaní poukazujú na základné predpoklady neodkladného opatrenia a tvrdia, že pri podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia existovali prekážky a obmedzenia, ktoré bránili žalovaným v užívaní spornej parcely, pretože žalobcovia začali stavať betónovú stavbu bez stavebného povolenia v rozsahu P..Č.. XXXX/X vo vlastníctve žalovaných, čím zabrali a užívajú ich pozemok. Žalovaní

nedali súhlas k tomu, aby na pozemku, ktorý vlastní, staval niekto cudzí. Žalovaní tvrdia, že žalobcovia nepreukázali skutočnosť o neexistencii dôvodov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Keďže žalobcovia do dnešného dňa neoprávnene zasahujú do vlastníckych práv žalovaných majú zato, že je splnený predpoklad neodkladnej úpravy pomerov strán. V ďalšej časti vyjadrenia sa žalobcovia vyjadrujú k skutkovým tvrdeniam žalobcov, ktoré sa týkajú sporu vo veci samej. K vydanému stavebnému povoleniu zo 16.05.2011 uvádzajú žalovaní, že dali súhlas so stavebnými úpravami rodinného domu na P. Č.. XXXX. Stavebný úrad pri vydávaní stanovísk nerieši hranicu pozemkov a nie je oprávnený riešiť majetkové spory. K rozhodnutiu o predbežnom opatrení vo veci 41C/194/2013 žalovaní podotýkajú, že po zamietnutí predbežného opatrenia došlo k poškodeniu a ujme na majetku na pozemku P.Č.. XXXX/X výstavbou betónového múru a k jeho svojvoľnému zabratiu zo strany žalobcov, pričom v tejto veci prebieha súdny spor. Vylievanie betónových základov O. P. Č.. XXXX/X stále prebieha, čo spôsobuje škody a ujmy na majetku žalovaných. Žalovaní ďalej uvádzajú, že X. O. T. R. O.B. P. malo predchádzať vytýčenie hranice v teréne a až následne mala prebiehať výstavba podľa stavebného povolenia. Žalovaní uvádzajú, že žalobcovia nepodopreli svoje tvrdenia, že nestávajú oplotenie na P. Č.. XXXX/X, naopak bránia žalovaným vstup na parcelu a užívanie tejto parcely a ďalším znehodnocovaním spornej parcely vylievaním nových betónových základov. Žalovaní sú toho názoru, že žalobcovia porušili stavebné povolenie. Ďalej žalovaní tvrdia, že podľa fotografií z novembra 2017 je preukázané, že na P. Č.. XXXX/X L. X. nový betónový základ do B. N. XX N., čo nanovo znehodnotilo pozemok žalovaných.

6. Replika a duplika v odvolacom konaní podané neboli.

7. Krajský súd ako súd odvolací po preskúmaní, že boli splnené podmienky prípustnosti odvolania, prejednal odvolanie žalobcov bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je čiastočne dôvodné.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP súd nariadení neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Neodkladné opatrenie je procesný inštitút, ktorý slúži na okamžitú úpravu narušených alebo ohrozených právnych vzťahov. Úlohou súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je voľnou úvahou posúdiť a vyhodnotiť potrebu bezodkladnej úpravy právnych pomerov strán. V prejednávanej veci bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia po začatí konania, ktorému súd prvej inštancie vyhovel, odvolací súd vychádzajúc z ust. § 329 ods. 2 CSP posudzoval existenciu zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia v čase vydania napadnutého uznesenia.

12. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že predmetom sporu medzi žalobcami a žalovanými je vlastnícke právo k spornej P. P.Č.. XXXX/X, K. D. X. XX U., zapísanej na G. Č.. XXXX M.. Ú.. F. U.. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že evidenčne sú vlastníckymi sporného pozemku žalovaní 1. a 2., pričom na spornej parcele sa nachádza oplotenie vrátane betónového základu a časť stavby garáže, ktorá je vo vlastníctve žalobcov. Ide pritom o nesporné skutočnosti, z ktorých je povinný súd pri rozhodovaní vychádzať.

13. Súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalovaných na vydanie neodkladného opatrenia, pričom uložil žalobcom 1. a 2. povinnosť predbežne sa zdržať akéhokoľvek konania, vykonávania akýchkoľvek stavebných úprav, ako dispozičných zmien, ktorými by obmedzili alebo vylúčili možnosť žalovaným užívať spornú nehnuteľnosť a vykonávať vlastnícke práva a ďalej žalobcom uložil povinnosť odstrániť akékoľvek a všetky prekážky umiestnené na P. P. Č.. XXXX/X do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

14. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie skutkovo vychádzal z tvrdení žalovaných o tom, že žalobcovia začali na spornej parcele bez stavebného povolenia stavať betónovú stavbu, v mesiaci október 2017 a to tak, že budujú betónové základy alebo múry, ktoré

sú technicky trvalo spojené so zemou. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vychádzal z tohto skutkového zistenia. Odvolací súd poukazuje na povahu neodkladných opatrení, pričom považuje za potrebné zdôrazniť, že materiálnym predpokladom rozhodnutia, resp. vyhovujúceho rozhodnutia o neodkladnom opatrení je osvedčenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Navrhovateľ musí konajúcemu súdu preukázať splnenie tohto zákonného predpokladu pre neodkladné opatrenie, pričom súd na základe návrhu rozhodujúcich skutočností musí vyvodiť, či navrhovateľom tvrdené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, prípadne obavu z ohrozenia exekúcie. Potreba neodkladného opatrenia, resp. bezodkladnej potreby upraviť pomery, musí spĺňať atribúty naliehavosti a nevyhnutnosti. V samotnom kriminologickom označení neodkladného opatrenia je pritom zahrnutá okolnosť, že musí ísť o kvalitatívne nový stav, ktorý sa líši od predchádzajúceho skutkového alebo právneho stavu, kedy naliehavosť a neodkladnosť neodkladného opatrenia nebola daná. Podmienka potreby bezodkladnej úpravy pomerov môže vzniknúť v situácii, ak určitým konkrétnym konaním zo strany druhého účastníka a právneho vzťahu hrozí vznik alebo rozširovanie škody, prípadne inej ujmy, dochádza k náhlemu porušovaniu alebo ohrozovaniu práv alebo oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie doterajšej právnej pozície.

15. Vo vzťahu k požadovanej právnej úprave pomerov sporových strán tak, ako ju žalobca požaduje, je potrebné zo strany odvolacieho súdu zdôrazniť, že okrem tohto sporu o určenie vlastníckeho práva prebieha medzi sporovými stranami aj konanie na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 41C/194/2013, kde predmetom konania je žaloba na vypratanie nehnuteľnosti P.Č.. XXXX/X M.. Ú.. F. U. a na odstránenie oplotenia a nehnuteľnosti. Toto konanie prebieha od 12.06.2013. Táto skutočnosť je mimoriadne významná vo vzťahu k výroku č. II., ktorým súd prvej inštancie uložil žalobcom 1. a 2. povinnosť odstrániť „akékoľvek a všetky prekážky“ umiestnené na P. P.Č.. XXXX/X. Odvolací súd konštatuje, že týmto výrokom neodkladného opatrenia súd prvej inštancie zasiahol do predmetu sporu prebiehajúceho pod sp.zn. 41C/194/2013 na Okresnom súde Košice I, v ktorom sa autoritatívnym výrokom súdu môže podľa návrhu žalobcov (v tomto konaní žalovaných) dosiahnuť stav požadovaný II. výrokom neodkladného opatrenia. So zreteľom na existujúci skutkový stav veci je odvolací súd toho názoru, že v tomto konaní žalovaní žiadnym spôsobom neosvedčili vznik takej novej situácie, ktorá by znamenala, že žalobcovia umiestnili nové prekážky na spornej parcele. Bez osvedčenia takéhoto stavu nie je možné vyhovieť návrhu v zmysle výroku č. II.

16. Pokiaľ ide o prvý výrok napadnutého uznesenia, ktorým bolo žalobcom uložené zdržať sa akéhokoľvek konania, vykonávanie akýchkoľvek stavebných úprav a dispozičných zmien, ktorými by obmedzili alebo vylúčili možnosť žalovaným 1. a 2. užívať spornú parcelu a vykonávať ich vlastnícke práva, je odvolací súd toho názoru, že vychádzajúc zo skutkového stavu ako ho zistil súd prvej inštancie, tu je dôvod na uloženie povinnosti zdržať sa vykonávania takých stavebných úprav a dispozičných zmien, ktorými by došlo k obmedzeniu alebo vylúčeniu možnosti žalovaných užívať spornú nehnuteľnosť. Pôjde však o také konania žalobcov, ktoré by boli zmenou alebo zásahom oproti doterajšiemu skutkovému stavu. Odvolací súd je však aj v prípade výroku č. I. toho názoru, že je neakceptovateľná formulácia povinnosti, ktorým by bola žalobcom uložená povinnosť zdržať „akéhokoľvek konania“. Takýto výrok nespĺňa podmienku určitosti z hľadiska novej vykonateľnosti. Vzhľadom na uvedené odvolací súd čiastočne potvrdil výrok napadnutého uznesenia v tom rozsahu, aby sa žalobcovia zdržali vykonávania stavebných úprav a dispozičných zmien, ktorými by obmedzili alebo vylúčili možnosť žalovaných užívať spornú nehnuteľnosť. V tejto časti potvrdil uznesenie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

17. Z dôvodov vyššie uvedených však v prevyšujúcej časti nebolo možné uznesenie potvrdiť, preto podľa § 388 CSP odvolací súd toto uznesenie zmenil a v prevyšujúcej časti návrh na neodkladné opatrenie zamietol.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 CSP. Keďže obe sporové strany boli v odvolacom konaní čiastočne úspešné, rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania stranám nepriznal.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 - § 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval o prvej inštancii. Pri dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolávateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.